

Un ballo in maschera (Giuseppe Verdi)

On passa l'acció

L'acció se situa al segle XVIII a Suècia, a la cort del rei Gustau III.

En el ball de màscares que dona el rei tindrà lloc el tràgic desenllaç que una fetillera havia anunciat.

Aquesta òpera es basa en un fet real: l'assassinat en un ball de màscares del rei de Suècia, l'any 1792. Per a la seva estrena a Roma, l'any 1859, la censura va obligar Verdi a canviar el lloc de l'acció i els personatges perquè estava prohibit representar l'assassinat d'un rei.

Aquesta versió recupera la trama situada a Suècia.

Personatges

Riccardo	rei de Suècia
Renato	conseller i amic de Riccardo
Amèlia	esposa de Renato
Ulrica	fetillera
Oscar	patge de Riccardo
Silvano	mariner al servei del rei
Samuel	conspirador
Tom	conspirador

Resum argumental

Acte primer

En una sala del palau, Riccardo rep els seus súbdits, però està abstret pensant en la seva estimada Amèlia. Ella està casada amb Renato, el seu millor amic i conseller, un fet que li provoca problemes de consciència.

El patge Oscar anuncia la llista dels convidats al ball de màscares que s'ha de celebrar aviat. Amèlia hi assistirà. Quan Riccardo sent el seu nom es trasbalsa.

Renato arriba amb males notícies:
ha descobert un complot per assassinar Riccardo.
Però el rei, despreocupat, diu que el seu poble l'estima
i que això el protegirà.
Renato l'adverteix que l'odi és més poderós que l'amor.

Arriba el jutge amb una ordre per desterrar la fetillera Ulrica,
acusada de practicar maleficis. Oscar la defensa.
Riccardo, intrigat, decideix anar-la a veure.
Es disfressa de pescador i convenç els assistents que l'acompanyin.

Riccardo arriba el primer a la cabana d'Ulrica,
un lloc fosc i inquietant.
Ella està invocant el dimoni per predir el futur.
L'envolten homes i dones que esperen en silenci les seves paraules.

Silvano, un mariner al servei del rei,
li pregunta sobre el seu futur.
Ulrica li llegeix la mà i li prediu fortuna i un ràpid ascens.

Riccardo presència l'escena, amagat, i vol seguir-los el joc.
Escriu una carta on concedeix a Silvano un ascens
i l'hi posa a la butxaca, junt amb una moneda d'or.
Quan el mariner ho troba i llegeix la carta en veu alta,
tothom es creu els suposats poders d'Ulrica.

Amèlia també ha anat d'amagat a la cabana de la fetillera
per demanar ajuda.
Li explica que pateix per un amor impossible
i vol que l'ajudi a oblidar.
Riccardo l'escolta d'amagat, sorprès que ella també l'estimi.

Ulrica aconsella Amèlia que reculli de nit unes herbes màgiques
que creixen en un lloc tenebrós, on enterren els condemnats.

Arriba la comitiva de cavallers disfressats.
Amèlia fuig per no ser descoberta.
Riccardo s'uneix a Samuel i Tom, els conspiradors,
que demanen a la fetillera que els endevini el futur.

Riccardo pregunta primer sobre el destí del seu amor.
Ulrica li llegeix la mà i descobreix que és algú poderós.
Tot seguit l'avisava que serà assassinat pel primer
a qui doni la mà aquell mateix dia.

Riccardo continua sense creure's la fetillera
i ofereix la mà a qui li vulgui estrènyer.
Cap dels assistents, però, vol donar-li la mà.

Arriba Renato que no sap res del que passa
i li estreny la mà.
Es descobreix així que aquell pescador és en realitat el rei.
Riccardo es riu de la profecia.

Acte segon

És mitjanit, en un camp als afores de la ciutat,
on enterren els condemnats.

Amèlia hi ve a buscar les herbes màgiques.
Riccardo apareix i l'obliga a confessar-li el seu amor.
Renato els interromp.
Ve a advertir-lo que els seus enemics l'han seguit i volen matar-lo.
Amèlia es cobreix amb el vel perquè el seu marit no la reconegui.
Renato i Riccardo s'intercanvien les capes.
Riccardo fuig i demana a Renato que protegeixi la dama
que estava amb ell.
Renato accepta, ignorant que és la seva esposa.

Samuel i Tom volen assassinar Riccardo,
però es troben primer Renato i Amèlia.
Renato es descobreix
i queden sorpresos en veure que no és Riccardo.
Els conspiradors exigeixen amb violència
saber qui és la dona. Renato lluita per protegir-la.
Però Amèlia, per defensar-lo, es treu el vel.

Renato s'adona aleshores que Riccardo
i la seva esposa l'han enganyat.
Els conspiradors s'imaginaven les murmuracions
que correran per la ciutat i es riuen del pobre Renato.

Acte tercer

Casa de Renato.

Aquest amenaça Amèlia de matar-la per haver-lo enganyat.

Ella demana perdó, però si ha de morir,

li suplica que abans li deixi abraçar el seu fill.

Renato accepta, però després s'ho repensa

i s'adona que qui mereix morir és Riccardo.

Arriben Tom i Samuel.

Renato els diu que té proves

dels seus plans per assassinar el rei,

i els demana participar en la conspiració.

Els conspiradors desconfien de les seves paraules

i Renato els ofereix la vida del seu fill com a penyora.

Després, decideixen sortejar entre els tres qui serà l'assassí.

Amèlia entra de sobte per anunciar l'arribada del patge Oscar.

Renato, llavors, obliga Amèlia a fer el sorteig.

L'atzar fa que surti el nom d'ell.

Oscar haurà de portar al seu amo la invitació al ball de màscares,
moment adequat per matar-lo.

En una habitació del seu palau,

Riccardo es lamenta d'haver traït el seu amic.

Decideix que enviarà Renato i la seva dona a Anglaterra

perquè facin les paus.

La veurà per última vegada al ball de màscares.

Arriba Oscar amb una carta anònima —escrita per Amèlia—,

en què l'avisava que durant el ball l'intentaran matar.

Riccardo, però, decideix assistir a la festa.

Comença el ball de màscares.

Els conspiradors estan preocupats perquè no troben Riccardo.

Renato aconseguix que Oscar els doni detalls

de com va disfressat.

Riccardo i Amèlia ballen junts, sense que ell la reconegui.

Ella li demana que fugi i ell li pregunta si és l'autora de la carta.

Amèlia insisteix en el perill i, en veure-la plorar,
s'adona que balla amb la seva estimada.
Li confessa que la farà marxar a Anglaterra amb el marit.
Just quan s'acomiaden, arriba Renato i el fereix de mort.

Els convidats retenen l'assassí.
Agonitzant, Riccardo declara que Amèlia és innocent
i que no ha comès adulteri. Ell l'estima i mai l'ha deshonrat.

Renato s'assabenta que Riccardo els volia enviar a Anglaterra,
i es penedeix del seu error.
Abans de morir, Riccardo implora el perdó
i demana aturar les venjances.

Els textos de Lectura Fàcil segueixen
les directrius internacionals de l'IFLA
(International Federation of Library Associations
and Institutions) quant al llenguatge, el contingut
i la forma, a fi que tothom els pugui entendre.

L'Associació Lectura Fàcil ha fet aquesta versió en Lectura Fàcil.